

BÁCSMEGYEI NAPILÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor, félévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor,
félévre 10 kor, negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára: 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11

Kiadóhivatal:

HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85,

Hazugság, és igazság.

»Igazán erkölcsös államférfiúnak lenni, ma, ezen a Magyarországon — nem lehet«.

Ezek a sorok jelentek meg egy tekintélyre igényt tartó magyar folyóiratban tegnap, vasárnap, az első cikk végén. Két betű volt a cikk alá írva: *Bs.*

Az idegeket fellázító cinizmus irta-e le ezeket a szavakat? Vagy talán más valami?

De hát mi lehet az a más valami? Talán a közállapotaink fölött érzett kétségbeesés elkeseredettsége? Talán az energvált politikai erkölcsök blazirt bölcsészete?

Nem tudom. De bármi legyen is az író Mephisztója, aki ezeket a szavakat a toll hegyére csalta, az író nem menthető. Nem mentheti meggondolatlansága, nem mentheti kétségbeesése, nem mentheti világnézete, nem mentheti cinizmusa, nem mentheti még az erkölcsi undor sem, mely akkor támad bennünk mikor látjuk, hogy a nemzeti génusz által lelkesített harcosokat a nemzeti génusz örök ellensége az érzékiségnek szemfényvesztő lepellel burkolt kloákába akarta csalni, hogy azután a kloákák minden szenyét, büzét nem a harcosok, hanem közvetve a nemzeti génusz megfojtására használhassa.

A dicső küzdelmek láttára, a nemzeti génusz szent sugalmazására leleplezett bűn megalázásának pillanatában, ki meri azt mondani, hogy ma Magyarországon erkölcsös államférfiúnak lenni nem lehet? Ki jogosította fel az embert, hogy a kálváriajárásnak ezekben a szent napjaiban elítéljen egy országot, elítélje annak népét? Ki jogosította fel, hogy elhitesse a világgal: hasztalanul küzdöttek, Magyarországon az erkölcsös államférfiúi létjogosultsága csak fiktív dolog, képzelet ábránd.

A sajtószabadság talán? Nem. A szabadság nem jogosít föl a szent jogaiért küzdő ország elítélésére. A szabadság nem jogosít föl bűnre. A sajtószabadság sem. Aki bünt követ el, annak nem a szabadság áll a háta mögött, a nemző képében.

Százszor is csak nem.

De ne keressük a Mefisztot. Mondjuk el vallomásunkat a Mefisztó sugalmazásával szemben: nincs ma Magyarországon férfiú a szó igaz értelmében, aki az Ur oltára előtt így ne esküdnék: »hazugság az, hogy Magyarországon erkölcsös államférfiú nem lehet.«

Ma Magyarországon százak, ezrek, milliók ajka zeng himnuszt Istennek tetsző kárhozatért azok ellen, kik egy nemzet génuszát törbe akarták ejteni, hogy pellegére állihassák. Hát a kárhozatnak ez az isteni himnusza nem bizonyítéka annak, hogy ma Magyarországon az élet csak erkölcsös államférfiúnak van biztosítva?

De hátha maga az Ur mondaná: Szodoma és Gomora vagytok, tüzesővel pusztítalak el benneteket, nem kellene e Lothként még az Ur ellen is tiltakoznunk most, a lelkesedésnek csodássalteljes pillanataiban?

Ma még a sarkunkban csuszó bűnnek is fejére hágunk. Érzésünk, értelmünk, testünk, lelkünk, szívünk, agyunk végtelenül tisztán lát, csodásan finomul érez génuszunk fényességétől övezve, erejétől áthatva. Ma Magyarországon csak az erkölcs államférfiúnak léte biztosított.

A Golgotára vezettek bennünket, de a a nemzetek Golgotáján roskadozó nemzet vállaira rakott kereszt mindig átváltozik dús fénynyé, ragyogássá, vakító világosságba cikázó menykövekké, melyek sujtanak könnyörtelenül, s amelyeknek borzalmas csapásai között érintetlenül, megdicsőülésében újjá születve csak a nemzet áll.

Ma Magyarországon minden magyar ember esküszik Istenének, hogy ma Magyarországon csak erkölcsös államférfiú boldogulhat.

Dugovich Imre.

A parlamenti bizottság tárgyalása.

A bizottság mai tárgyalására *Ola*j Lajos készítette elő a meglepetéseket. Elhatározta ugyanis, hogy szombati elhatározásával ellen

tétben meg fogja nevezni azokat a tanukat, akik ismerik az összes részleteket. Ez a folyósó szenzációja, az ülés megnyitása előtt.

A vesztegetési tények felderítésére, Dienes szöktetésének összes részleteire és a vesztegetésre és szöktetésre fordított pénz eredetére nézve fognak e megnevezendő tanuk vallani.

A tárgyaláson ma *Miklós* Ödön elnökölt.

Az ülés megnyitása után tanácskozási rendről folyik néhány perczig a vita. Ennek megállapítása után a rendőrség jelentését olvassák föl.

A rendőrség jelentése Dienesről.

Bemutatja ezután az elnök a főkapitány jelentését a Dienes elfogatására vonatkozóan tett intézkedésekről.

Heinz Hugó jegyző felolvassa ezt a jelentést.

A jelentésben lényeges rész az, hogy *Geszti Andor* ügyészről 6 órakor jött az utasítás a rendőrséghez Dienes elfogatására, az erről szóló táviratot 6 óra 50 perczkor adták fel Berlinbe. A berlini rendőrség jelentése szerint Dienes ott már nem találták meg, csak a podgyászát.

Polonyi itt konstatálja, hogy tehát 6 óra 50 perczkor adatott fel itt a távirat és az innen 7 óra 25 perczkor továbbított.

Miklós elnök: Bejelenti, hogy a főkapitány szívesen bocsát a bizottság rendelkezésére valakit, aki állandó felvilágosításokkal szolgál. A főkapitány e célra *Bockelberg* rendőrtisztviselőt rendelte ki, aki itt tartózkodik s rendelkezésre áll a bizottságnak.

Ritter és Szapáry nem jönnek el.

Miklós elnök bejelenti ezután, hogy *Ritter* Imrénék nem lehetett a bizottság idézését kézbesíteni, mert *Ritter* ismeretlen helyre elutazott. Jelenti ezután, hogy a többiek; *Süme*gi Vilmos, *Darányi* Béla, *Budai* Zádor és *neje* átvettek az idézést. *Gróf Bánffy* *Miklós* ma meg fog jelenni a bizottság előtt. Mindezek kihallgatása iránt tehát nincs nehézség.

Rátkay László: *Szapáry* László itt azt mondta, hogy megidézhetőse végett *gróf Andrassy* Gyulát értesíteni fogja.

Gróf Andrassy Gyula: Engem közvetlenül nem értesített, csak testvéremet értesítette, hogy *Sarok-Ujfalun* tartózkodik. Azóta nem kaptam tőle értesítést, tehát valószínűleg ott van még.

Miklós elnök: Intézkedni fog, hogy a bizottság nevében táviratilag fog fordulni *Sarok-Ujfalura* *Szapáry* Lászlóhoz, hogy tudassa a bizottsággal, mikor jelenik meg itt.

Gróf Andrassy Gyula: Telefonon is meg lehet kérdezni hogy ott van-e.

A vallomások hitelesítése

Ezek után a mult ülés jegyzőkönyvének és a naplonak hitelesítésére kerül a sor.

Heintz felolvassa jegyzőkönyvet.

Ezután hitelesítik.

Teleki Sándor kihallgatása.

Teleky Sándor gróf kijelenti, hogy ő a leghatározottabban állíthatja, biztos tudomása van arról, hogy Khuen Héderváry a vesztegetésről semmit sem tud. A pénzt Szapáry László gróf adta.

Olay új tanul.

Olay ezután kihallgatásra jelentkezett, s az ügy felderítése végett kérte azoknak a tanuknak a beidézését, akik az ügyről fontos felvilágosításokat tudnak adni. Ezek a tanuk a következők: Olasz Máray Lajos, Lövinger Márton, Marmorstein Ignác, dr. Goldner Adolf, Grossmann Mór, Bokányi Dezső. Kérte még Seress Lászlónak és Deák Jenőnek újboli kihallgatását is. Ezen tanukkal Olay Dienes Márton szökésének részleteit akarja kideríteni.

Singer Artur kihallgatása.

Singer Artur vallomása megegyezik a többi terhelő tanuk vallomásával. Egyebet csak annyiban mond, hogy a miniszterelnökkel ő nem érintkezett, s hogy a pénz csak Szapáry Lászlótól ered.

A Pesti Napló.

Polónyi ezután előterjesztést tesz, hogy hallgassanak ki egy V. kerületi polgárt, aki fontos és hiteles leleplezéseket fog tenni.

Kívánja még, hogy a szökés részleteinek kiderítése végett hallgassák még ki a Pesti Napló szerkesztőjét, akinek a lapjában legelőször jelent meg a hír arról, hogy Dienes Márton miként jutott egy az egész világra szóló utlevél birtokába.

Kihallgatásra jelentkezett még egy Pick Ármán nevezetű polgár is, aki szintén fontos leleplezéseket helyez kilátásba.

A vasárnapi versenyek.

A »Szabadkai Sport Egylet« által tegnap a palicsi versenypályán rendezett versenyek várokozásokon felül jól sikerültek. A kellemes időjárás is kedvezett a versenyzőknek és a közönségnek, melynek nagy tömege az utolsó számig feszült érdeklődéssel követte a versenyek lefolyását. A kedvenceket lelkes éljenzésekkel fogadták s győzelmük kihirdetésénél csak fokozódott a közönség lelkesedése.

Már félhárom előtt sokan voltak a nézőtőren, várva a 25 kilométeres kerékpárversenyben és a 10 kilométeres gyaloglóversenyben résztvevőknek megérkezését a versenypályára.

Félhárom után jött motoros vezetővel, Szilberleitner József. Éljenzés között röpült körül a pályán egyszer, kétszer s csak azután jött be másodikként Péter József, a szegedi Kerékpározók és Testgyakorlók Körének tagja. Többször körülfutották már a pályát, s eközben érkezett meg a két első gyalogló is izzadtan, vérvörös testtel.

Most már a nézőtőren is telve volt minden hely, s a versenypályán is hozzáálltak a többi versenyszámok rendezéséhez.

A sikerült versenyek lefolyásáról különben tudósításunk a következő:

A 25 klméteres országúti kerékpárversenyben első lett Szilberleitner József második Doba István kispesti, Péter József kerékpárjával feldült s így maradt le a második helyről.

A 10 klméteres országúti gyalog-

lásban, első Manglitz Ferencz, második Vogt Ede.

A 100 yardos siktutásban első Gruber Gyula, második Wetzler György, harmadik Alt János.

Salydobásban. Első Kozla András 12 m. 63 cm. második Sáfrány Ferencz 10 m. 99 cm., harmadik Odry Zoltán 10 m. 79 cm.

2000 mteres kerékpárverseny juniorok részére. Első Erdélyi József, második Bauer József, harmadik Martinz Vilmos.

Rúdugrásban. Első ifj. Szilberleitner Ferencz, második Antos Mihály, harmadik Héger Antal.

Negyed angol mértföldes siktutás. Első Weeczely György, második Nagy József, harmadik Devics Károly.

Szertornázás Első Erdődi Béla 58 ponttal, második Antos Mihály 52 ponttal, harmadik Szabó Lajos 31½ ponttal, negyedik Turcsankay T. Pál 31 ponttal.

Magasugrás. Első Schönfelder Károly második Kovács Nándor, harmadik Jasse Károly és Polyákovics Elemér holtversenyben.

Kétezer mteres junior gyaloglás. Első Lepedát Milos, második Vogt Ede, harmadik Schöller Károly.

Sulyemelés és távolugrás. Első Kovács Nándor, második Kozla András és Koller Ferencz holtversenyben.

Kétezer mteres kerékpárverseny. Első Till Viktor, második Petkovics Bela, harmadik Péter József.

Egy angol mértföldes siktutás. Első Nagy József, második Manglitz Ede, harmadik Pick József, negyedik Pogány Gyula.

Husz kméteres kerékpárverseny. Első Szilberleitner József 31 p. 42 mp., második Péter József 33 p. 46 mp., harmadik Martinz Vilmos, negyedik Petrovics Béla.

Ezer mteres szenior kerékpárverseny. Első Szauer Henrik, második Kröbeldinger Péter. harmadik Rózsa Károly.

H I R E K.

Szabadka, augusztus 3.

— **Személyi-hir.** Schmausz Endre főispán néhány napi tartózkodásra a vasárnapi gyorsvonattal Budapestre utazott.

— **Egy prelatus aranymiséje.** Schweitzer József kalocsa prelatus-kanonok tegnap ünnepelte aranymiséjét. A jubilans lelkipásztor hosszabb ideig volt kalocsa plébános és jelenleg mint poenitentiarius kanonok végez egyházi ténykedéseket. Hívei igen szeretik s mindig sokan veszik igénybe jóakaratu és bölcs tanácsait. Császka dr. érsek hosszú és meleg hangú levélben méltatta a jubilans érdemeit s neki tartós boldogságot s hosszú életet kívánt.

— **Flatt Viktor kinevezése.** Vasárnapi lapunkban közöltük a Szeged és Vidékének híret, mely szerint Flatt Viktor Széll Ákos volt szegedi közjegyző helyére nevezetik ki közjegyzőnek. A Szeged és Vidékének ez a híre azonban, mint a legbiztosabb helyről értesülünk, nem felel meg a valóságnak, mert Flatt Viktor Széll Ákos helyére még csak nem is folyamodott.

— **Az akadémia tagjai vármegyénkben.** Báró Eötvös Lóránd akadémiai elnök és segédei dr. Pekár Dezső s Steiner Lajos a magyar tudományos akadémia megbízásából a nyár folyamán, esetleg az ősz kezdetén megyénk területén tanulmányt folytatnak. Nevezetesen megyénk egyes helyein magne-

tikai és geofizikai fölvételeket tesznek a szabad ég alatt. E közben sátraik, mérnöki mérőeszközök stb éjjel is künn maradnak a szabad ég alatt, miért is utasítja Karácson Gyula kir. tanácsos alispán az előjáróságokat, hogy a tanulmányzó tudósokat előzőkeny támogatásban részesítsék.

— **A székesfőváros meghívása.** Budapest székes főváros közönsége meghívta városunk közönségét a folyó évi október 17-én rendezendő Deák-ünnepélyre, a mely a hazabölcsének századik születési évfordulóján fog végbemenni és ünnepélyes istentiszteletből, a szobor előtti ünnepélyből és koszoru elhelyezésből fog állani. A részletes program később fog tudtlatni.

— **Esküvő.** Ifj. Hoffmann József, okl. gyógyszerész f. hó 8-án esküszik örök hűséget Szighethy Ilonka kisasszonynak, Szighethy József nyugalmazott tanácsnok leányának Palicson.

— **Uj méhészeti vándortanítói kerület.** A földmivelségi miniszter Temes, Torontál, Bács-Bodrog, Csongrád, Heves és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyékre kiterjesztett hatáskörrel egy új méhészeti vándortanítói kerületet szervezett s a kerület ügyeinek ellátásával Kiszely Ede az eddig Kiskunfélegyházán székelő I. kerületi vándortanítót bizta meg, kit egyidejűleg eddigi székhelyének megszüntetésével Temesvárra helyezte át.

— **Pécs város átirata.** A pécsi tanács sürgős megkeresést intézett városi tanácsunkhoz, melyben — mivel a jarványügyet és a forgalom-biztonsági intézkedéseket újra akarja szervezni, az erre vonatkozó szabályrendeletek megküldését kéri. A forgalom-biztonság érdekében a kocsikon szélestalpu kerekeknek és dörzsfékek alkalmazását akarják behozni.

— **Halálozások.** A következő gyászjelentéseket kaptuk: Varga Károly ügyvéd az összes rokonság nevében fájdalmasan jelenti felejtethetlen nagynénjük özv. Trencsényi Józsefné szül. Szekenderovits Mária úrnőnek élte 83. évében 1903. aug. 2-án este 7 órakor történt gyászos elhunytát. Az engesztelő gyász isteni tisztelet a helybeli szt. Teréz egyházban f. év aug. hó 4-én d. e. 10½ órakor fog az Urnak bemutatni. A boldogult hült tetemei ugyancsak f. hó 4-én délután 5½ órakor fog az ugynevezett bajai sirkertben lévő családi sirkertben elhelyeztetni. Szabadkán, 1903. év augusztus hó 3-án. Áldás és béke lebegjen hamvai felett.

Özv. Vukovits Jakabné szül. Dulits Katalin fájdalommal megtört szívvel jelenti felejtethetlen férjének Vukovits Jakab földbirtokosnak f. évi aug. hó 1-én d. u. 5 órakor hosszas szenvedés után, életének 70-ik évében történt elhunytát. A drága halottat siratják még, leánya: Katicza férjezett Windsory lovag Martyn Albertné, veje: Martyn Albert valamint számos rokona. A boldogult hült teteme folyó évi augusztus hó 3-án délután 5 órakor fog a bajai sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent misék augusztus 3-án délelőtt 11 órakor a Szt.-Teréz templomban és augusztus 4-én délelőtt 10 órakor a Sz.-Ferencziek templomában tartatnak meg. Szabadkán, 1903. évi augusztus hó 1-én. Áldás és béke poraira!

— **A városi földek haszonbérbe adása.** A jövő tavaszi vetés alá haszonbérbe adandó városi szántóföldekről szóló mérnöki kimutatást Gabrits Vincze városi gazda beterjesztette a tanácshoz azzal, hogy tekintettel arra, hogy a kimutatásban jelzett Tompa-zsiroskúti, Tompa-kői, tavankúti, radonóváci és kő-

vágói földeket nagyon keresik, ezeknek 25 évi bérletre, a többinek pedig eddigi szokás szerint egy évre tavaszi vetés alá haszonbérbe adását javasolja.

— **A keoskeméti ev. ref. jogakademián** a beiratások szeptember hó 1—15-ig tartanak; 8—15-ig folyamodás útján a tanári kar, október 14-ig nyomós okból a jogakadémia igazgató-tanácsa adhat az utólagos felvételre engedélyt. Beiratási díj 20-, félévi tandíj 30-, társas-egyleti díj 10 korona. Az alapvizsgálatok szeptember 1—15-ig tartanak. Alapvizsgálati díj 24 korona. Tápintézet-i díj havonként 15 korona.

— **Az épülő közvágóhid.** Az épülő közvágóhid hiányai ügyében Váli Gyula városi építész-mérnök tanácsai meghagyásra véleményt adott be, hogy, mivel az időközben megnyílt budapesti sertés-vágóhid az összes vidékieket tulszárnyalja, a helybelinek tervezete is e szerint módosítandó és csatolja a Nicholson gyár költségvetését a melyszerint az újítások 1693 kor. 46 fillér költségtöbbletet igényelnének, Tekintettel ezen változtatás igen czélszerű voltára, kéri a tanácsot a többletmunka engedélyezésére.

— **Uj szárnyparancsnokság.** A csendőrségi deczenralizáció folytán Ujvidéken új szárnyparancsnokságot létesítettek, amelynek élén Szepeszy Gábor volt szegedi csendőrszázados áll. A szárnyparancsnokság ma kezdette meg működését Ujvidéken.

— **Az állattenyésztési szabályrendelet.** A földmivelségi miniszter a jóváhagyás végett fölterjesztett állattenyésztési szabályrendeletet több rendbeli módosítás és pótlás eszközöské végett visszaküldötte azzal, hogy csak a kívánt változtatások után fogja a szabályrendeletet jóváhagyni.

— **Tűzek júliusban.** F. év július havában egy tető és három kazaltűz volt. Az összes kár 5524 kor., ebből biztosítva volt 3200 kor., nem volt biztosítva 2324 kor. Itt említjük meg, hogy a július hó 23-iki tűznél a zombori kapu mellett dühöngő tűzvész pusztítása elől, önkéntes tűzoltóink buzgósága folytán 14—15000 korona értékű szemes gabona mentetett meg. Harmincznyolcz kiscigoda tulajdona volt ez a nagymennyiségű gabona, akik bizonyára nagy kárt szenvedtek volna, mert egyetlenegyik sem biztosította a megmentett értéket. Többen tönkre mentek volna az idénre, házi pénztárunk segélyére szorultak volna, így tehát még házipénztárunknak is megmentették a segélyösszegeket, melyeket ki kellett volna adnia.

— **A színházi cukrászda bérlete.** A színházi cukrászda bérlete f. évi szeptember hó 30-án lejár. A számvevőség erről jelentést tett a tanácsnak, minek folytán a cukrászda újabb három évi bérletére az árverés legközelebb meg lesz tartva.

— **Egy régi épület lebontása.** A Kállay utca szabályozása érdekében megkereste a tanács a IV. hadtest parancsnokságot az iránt, hogy a szabályozásnak útját álló régi puskaműves műhely lebontását engedélyezze. A katonai parancsnokságtól ma távirati értesítés érkezett, hogy az épület lebontása engedélyezve lett.

— **Mentőink a versenyeken.** A tegnapi nemzetközi versenyeken mentőink hét esetben nyújtották a segélyt, de részint gyors közbelépésük részint pedig a sérülések jelentéktelensége folytán komolyabb balesetokról nem kell referálnunk.

— **A szabadkai jégkár biztosító** szövetkezet arról értesít bennünket, hogy a társulatot folyó évben semmi jégkár nem

érte. Alapszabály szerint a tagok befizetéseiket kamatostul visszakapják. A tagoknak a szövetkezet működése folytán az idén 26704 korona összeg fog visszatéríteni és így a fenti összeg a tagok zsebében marad. Ebből látszik mily üdvös e téren is a szövetkezés; mert ha a biztosító felek ezen összeget valamely részvénytársaságnál fizették volna be, azon pénzt soha sem láttak volna; mert a szövetkezet úgy alakult, hogy ha jégkár nincs a befizetések kamatostul visszafizettetnek. Mily kár tehát nemzetgazdaságilag, hogy a biztosító felek nem a szövetkezethez fordulnak, mert ez uton sok ezer korona külföldre vándorol.

— **Ibrahim Stuttgartban.** Ibrahim Iftaliról és társnőjéről újabb értesülés érkezett Stuttgartból rendőrségünkhez. Ott is egyik szállodában tartózkodtak huzamosabb ideig és 60 márkányi adósság csinálás után megugrottak. Érdekes, hogy ott magyarnak adta ki magát a jeles török és mint pozsonyi gyáros jegyezte be magát a vendégkönyvbe. A budapesti török főkonzulatus is megkeresést intézett rendőrségünkhöz, a melyben az effendinek arcképét kéri.

— **Gyilkosság Zomborban.** A vad fekevesztett indulat egy áldozatát temették el szombaton. Szomorú jelenség, hogy a mai civilizált korban is oíy könnyen veszik az ember életét, hogy egy régi harag és egy új sértés megtorlásául egy embernek életével kellett megfizetnie. Az eset így történt: Csütörtökön este Bikiczki Péter bolgár legény társaival haza hajtatott a piacról gazdája Nikolics György zöldségáros földjére, mely a Mosztonga mellett a Jakobsics-féle földek mögött van. Amint az apatini-utra tértek, találkozott régi haragosával Donceovits Gáncsa zöldségtermelővel, ki meg nem állhatta, hogy haragosára egy-két sértő megjegyzést ne tegyen. Több sem kellett a vad legénynek, magához vett egy paprika kapát s mikor már az ut elhajlásához értek, előre leszállt a kocsiról, s megvárta míg az ellensége kocsija oda érkezik. Ekkor odaugrott és az éles kapával akkorát vágott a bolgár fejére, hogy a szó szoros értelmében ketté vágta koponyáját. A gyilkos, mint aki a legjobban végezte a dolgát, haza ment, míg az áldozat mellett ülő fia fejét vesztve vitte haldokló apját haza. A rendőrség még az éjjel letartóztatta Nikolics Györgyöt, kire az első gyanu hárult, de később szabadon bocsátotta, mert a gyilkos reggel jelentkezett a vizsgálóbírónál. Most a törvényszék büntetőben ül elmélkedve tette borzalmasságáról s várja kegyetlenségének méltó büntetését.

— **Osöd.** Az ujvidéki kir. törvényszék közhírré teszi, hogy **Léderer Mór** ujvidéki bejegyzett kereskedő ellen a csőd megnyitott. Csődbiztosul **Rehák Ferencz** törvényszéki bíró, tömeggondnokul dr. **Meszer Fülöp**, helyettesül dr. Grigorievics Milivoj ujvidéki ügyvédek nevezettek ki. Bejelentési határidő szeptember 21-ike.

— **Borzalmas tűzhalál.** Gerber Jakab szeghegyi lakos tanyáján részesi minőségben volt Leibesperger Miklós szolgálatban. Ő és az egész béresnépség aratási munkákat végeztek, csak 7 éves kis fiát, Miklóst, hagyták benn a lakásban örnek. A kis fiu bement az istállóba, a hová három ló volt bekötve. Eddig ismeretlen okból a szalmakazal tüzet fogott, s a szerencsétlen gyermek két lóval együtt hamuvá égett. A harmadik ló, melynek kötőfékje már öreg volt, a halálküzdelemben azt elszakította, s így megszabadult a tűzhaláltól. Az egész tűzdráma oly gyorsan folyt le, hogy az elősietett béresek mentőmunkálatai későnek bizonyultak.

— **Véres verekedés** Valóságos utcai harcztot rögtönzött néhány verekedő hajlamu paraszt legény a szombat és vasárnap közötti éjjelen. Mayer István közös hadseregbeli közhuzár és Vujkovits Czvin Lázár valami mulatságból tértek hazafelé és utközben találkoztak három legénnyel, akik szidalmazni kezdték őket. Egy ideig türték a bántalmazást, de kitérni nem akartak előlük és nyugodtan kérdezték, hogy mi jogon kötekednek velük. Több se kellett a kihívó viselkedésű bicskásoknak, rárohantak a két ártatlan emberre és elakarták venni a huszár kardját. A katona persze minden áron ragaszkodott fegyveréhez és eleinte sikerült is távortartani magától megtámadóit, de ezek többen lévén, rövid idő alatt lefegyverezték, alaposan elverték és összeszurkálták a két ellenfelet. A rendőrség már ki is nyomozta a tetteseket Racsmány Ferencz, Kocsis János és Balog István személyeiben, a kiket ma már szembesítettek is feljelentőikkel.

— **Zsebtolvajlás a versenytéren.** A sport egyesület tegnapi versenye alkalmából néhány notarius zsebmetsző is lerándult alkalmasint a fővárosból — Palicsra, mert eddig már két értékes arany óra és láncz eltűnéséről értesítették a rendőrséget és úgy hírlik, hogy többen még nem tettek jelentést értéktárgyaik eltűnéséről. A két károsult id. Fölser Istvánné palicsi fürdővendég és Szmiljanszki Sándor III. körü korosmáros a kiket eddig ismeretlen tettesek fosztottak meg ékszereiktől. A rendőrség a zsebmetszők működéséről értesítette a fővárosi rendőrséget is.

— **Brutális mostoha flu.** Jarró Anna tompai asszonyt tegnap a mostoha fia, azért, mert nem a szája íze szerint készítette el az ebédet, egy furkós bottal úgy elverte, hogy a szegény asszony súlyos betegen fekszik.

— **Lopás a vasuti indóháznál.** Erdei Istvánné helybeli lakosnő panaszt tett a rendőrségnél, hogy Kolompár Józsefné stanisicsi zsebtolvajnő a helybeli vasuti indóházban 5 kor. 40 fillér készpénz és egy vasuti jegyet kilopott a zsebéből. A tettest elfogták s bár erősen tagad, a szemtanuk vallomásai kétségtelenné teszik a bűnösségét. A lopott pénz megvan.

— **Anyakönyvi hírek.** *Meghaltak:* Óvári Erzsébet 3 év, Vukovics Jakab 70 év, Bukovics Elek 5 év, Özv Trencsényi Józsefné Szkenderovics Mária 83 év, Varga Matild 6 év, Mily Milorád 6 év, Kovács V. Mihály 70 év, Evetovits Antal 2 hó. Született 29; 13 fiu, 16 leány, Eljegyzés: Gabrics Ferencz Simokovics Erzsébetet, Tossenberger János Valter Erzsébetet. Radikov Antal Gabrics Marcellát. Házasság: Balla András áll. felvigyázó Tóth Ilonával, Vidákovits Ferencz Rukavina Erzsébettel, Körmöczy Béla Csizmadia Gálfi Katalinnal.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorologiai intézet távirati jelentése.) E hó 4-ére meleg időjárás várható, északon elvélve csapadékkal.

Az idel termés megyénkben.

Jól lehet az aratás folytán beállt esőzések a buza szemének minőségét rontották, azért a terméshozam úgy a szalmára, mint a szemre vonatkozólag jó közepesnek mondható. Bevetett megyénkben 491.462 khold, amelyről a termés 3.800.000 métermázsára tehető.

A rozs Bács-Bodrog megyében elég jól fizetett. Rozsból a 22.919 bevetett kholdról 167.600 métermázsra termést várunk, átlagos számítás szerint.

Az árpa minőségét a sok esőzés megrontotta. A korán aratott kvékben igen sok csírás szem található. Szép fehér árpa csak helyenként található. a termés hozam 54.054 khold után 460.400 métermázsára tehető.

A zabban a hirtelen beált forróság következtében igen sok lesz a hőtött és apadt szem. Megyénkben 107.285 bevetett kholdról 1.748.000 métermázsát várnak átlagos számítás alapján.

A tengeri nagyon szépen fejlődik. A mostani nagy hőséget jól állja, s a kedvező esőzések is nagyon jó termésre engednek következtetni.

A burgonya indái a homokos talajban helyenként fonnyadni kezdenek a nagy melegben. A nedves talajban a gumók rothadásnak indulnak.

A kerti veteményekben igen szép termésre van kilátás.

A cukorrépa jó termést ígér. Levélzete a talajt elborította, Néhol gyökérrothadás és felmagzás okoz benne kárt, helyenként rovarok és férgek károsítják.

A takarmányrépa fejlődése esőre szépen megindult, a forróságot azoban némileg megsínyli. Kedvező időjárás esetére jó termés várható.

A szőlő igen szépen fejlődik, a fürtök szépen mutatkoztak, a harmadik permetezést nagyrészt befejezték.

Gabonaárak.

Budapesti gabonaárak.

Szilárd iránzat mellett elkelt 28000 mtm. buza, 6-buza 5 fillérrel, új buza és és fél fillérrel magasabb áron. — Rózsa kellemesebb, zak változatlan, tengeri tartott maradt

Felmondott 1000 mm. tengeri e hónap 8-án leendő átvitelre.

A határidő-üzlet kedvező hangulattal folyt le és a termények 3—4 fillérrel emelkedtek, tengeri változatlanul zárult.

	Kezdete	Változás
Buza májusra	—	—
Buza okt.-re	730	732—730
Buza apr. 1904	750	752—750
Rózsa		
Rózsa okt.-re	616	617—616
Rózsa		
Zab májusra	—	—
Zab		
Zab okt.-re	528	530—528
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	625	624—623
Tengeri aug.-ra	625	624—624
Tengeri májusra	492	491—490
Repce aug.-ra	11.30	11.30—11.40
Repce		

Helyi gabona árak.

Mérsékelt kínálat és élénk vételkedv mellett fergalomba került 800 mtm. új buza 6.85—90 koronás áron.

Zabban tartózkodó vételkedv nyilvánult és elkelt 4—500 mtm. 4.60—65 koronáért.

Rózsa élénken lett kínálva és tartózkodó vételkedv mellett 5.50 koronáért vásárolták.

Árpa 5 koronáért jó minőségű tengeri gyöngye kínálat mellett 6 koronáért volt értékesíthető.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

Szabadka szabad királyi város rendőrkapitánya.

14565./1903. szám. kap. igt.

Hirdetmény.

A város területén az utóbbi időben több veszett kutya kóborolt és irtatott ki, melyek több embert martak meg s miután ennek folytán a városban több veszettség gyanuja alatt álló kutya kóborol, ez okból az 1888. évi VII. t. cz. 68. §-a s illetve az ezen törvény alapján 40000/1888 szám alatt a nagymélt. földmivelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által kibocsájtott rendelet 188. §-a alapján elrendelem, hogy a város bel- és külterületén lévő valamennyi bármely faju kutya mártól számítva 40 napon keresztül megkötve tartassék, az így megkötött kutya különösen friss vízzel jól elláttassék vagy pedig harapás ellen biztos szájkosárral ellátva zsinóron vezetessék, mivel az ezen rendelet ellenére szabadon eresztett kutyák minden tekintet nélkül kiirtatni, tulajdonosaik pedig a törvény 154-ik §-ának i) pontja alapján a kutyák elhanyagolása esetén is 100 forintig terjedő pénzbüntetéssel fognak büntettetni.

Tekintve pedig azon körülményt, hogy a jelen év folyamán a város területén több egyént martak meg a veszett ebek; a fentebb közölték újból, legszigorubb szemmel tartása mellett arra is figyelmeztetem a nagy közönséget, hogy bármely állaton észlelt minden gyanus megbetegedési eset a rendőrkapitányi hivatalnál az idézett törvény 149. §-a értelmében 300 forintig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt azonnal bejelentendő. Szabadkán, 1903. évi július hó 25-én.

Szalay Mátyás,
rendőrkapitány.

Kladek Kázmér

diszszoba festő és mázoló Szabadkán
Bercsényi-utca, 669. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, a legkényesebb izlésű szobák, vendéglők és termek festészetét — enyv, olaj, vagy tempera kivitelben

jutányos árak mellett.

Van szerencsém a nagy érdemű közönséget értesíteni, hogy

KOSER
HUS-CSARNOKOMAT

helyben az edény piacon a Vermes féle sarok házban **folgó hó 4-én** (kedden) megnyitom, a hol naponta

FRISS

BORJÚ és MARRHA

hús kapható jó kiszolgálás mellett.

A t. közönség jóindulatáért és partfogásáért esedezem.

MÜLLER JAKAB,
mészáros.

Olvasd!

ENGL ADOLF

varrógép-kerékpárraktára és házi sürgöny (villamos csengetyű) installáló intézete.

Szabadkán, Kossuth-utca

a „Pest szálloda“-nak és dohány nagytözsédének átellenében.

elsőrendű varrógépeket — részlettelítésre is, és a cóninens legjobb kerékpárját, a „Styria“-t, a melynek főképviseelője, egyszersmind Szabadka és a megye nagyobb területére.

Különösen felhívja a hölgyközönség figyelmét műhímzőgépekre, a melyekkel bármilyen komplikált mintájú hímzést művésziessé lehet előállítani.

Minták és gépek bármikor megtekinthetők és szaktanítás INGYEN.

Bevezet házi sürgönyöket (villamos csengőket és elfogad mindennemű e szakba vágó valamint bármilyen gépjavítást, lelkiismeretesen, pontosan és olcsón.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

SÜRGÖNY-CZIMA AJÁNlja A DÜSAN FELSZERELT

DÁNIEL SZABADKA CSERÉPKÁLYHA- ÉS CEMENTÁRÚ RAKTÁRÁT

DANIEL JÓZSEF
Szabadka

CSERÉPKÁLYHA-KÉSZITŐ
ÁLLANDÓ MINTARAKTÁR:
BATTHÁNYI-UTCZA, CSAJKÁS-FÉLE HÁZ

ELVÁLLAL MINDENFÉLE, E SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁT.